

**Pohjois-Pohjanmaan
elinikäisen ohjauksen
toimenpidesuunnitelma
2022-2023**

Elinikäisen ohjauksen 2023 strategiatyö Pohjois-Pohjanmaalla:

POP ELO
työryhmän
näkemykset
elinikäisen
ohjauksen
nykytilasta ja
haasteista
alueella
8/2020

Valtakunnal-
linen elin-
ikäisen
ohjauksen
strategia 2020-
2023
Julkistaminen
3.12.2020

POP ELO-
työryhmän
näkemykset
alueen hyvistä
käytännöistä ja
kehittämiskohteista
2/2021

Alueen
laajemman
ohjausverkoston
näkemykset
hyvistä
käytännöistä ja
kehittämiskohteista
Kuusi työpajaa
02 - 03/2021

Strategiasta
toiminta-
suunnitelma
-työpaja
04 2021

Koonti
nykytila,
kehittämiskohteet ja
toimenpiteet
9-11/2021
->
Alustava POP
ELO
toimintasuunnitelma

Alustavan
POP ELO
toiminta-
suunnitelman
läpikäynti
- POP ELO
työryhmässä
12/2021
- POP JO
koordinaatio-
ryhmässä
2/2022
Kehittäjä-
ryhmien
kokoaminen

Elinikäisen ohjauksen strategian tavoitteet

Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti

Jokaisella on mahdollisuudet ja taidot tehdä tietoisesti suunnitelmia sekä koulutus- ja työurapäätöksiä muuttuvassa työn maailmassa

Digitaalisesti ja monikanavaisesti

Toimiva jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus, jossa ohjaus ja urasuunnittelunäkökulma ovat keskiössä palvellen sujuvasti elinikäistä oppijaa mm. tekoälyä hyödyntäen

Laadukkaasti

Ohjaustyötä tekevillä on valmiudet ja osaaminen laadukkaaseen monikanavaisen ohjaustyöhön

Yhdenvertaisesti ja kestävästi

Ohjaus edistää tasa-arvoista, oikeudenmukaista ja monimuotoista yhteiskuntaa Suomessa

Monialaisesti ja koordinoitusti

Ohjausta toteuttavien sektoreiden yhteistyö on sujuvaa ja työnjako selvää ja kehittämistoimet suunnitellaan ja tehdään monihallinnollisena yhteistyönä

Tietoon perustuen

Ohjauksen järjestämistä koskevat päätökset perustuvat tietoon ja tiedonhallintavälineet tuovat jatkuvuutta koko elinkaaren aikaiseen ohjaukseen

POP ELO toimenpidesuunnitelma 2022- 2023

Tarkastellaan alueen elinikäisen ohjauksen POP ELO toimintasuunnitelmaa elinikäisen ohjauksen strategian eri tavoitteiden pohjalta:

- Nykytila ja meneillään oleva kehittämistoiminta
- ELO-työryhmän yhteisiä kehittämistoimenpiteitä
- Muita maakunnan elinikäisen ohjauksen kehittämiskohteita

Peilataan POP ELO toimintasuunnitelmaa myös valtakunnalliseen kehittämistoimintaan

1

Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti

Jokaisella on mahdollisuudet ja taidot tehdä tietoisesti suunnitelmia sekä koulutus- ja työurapäätöksiä muuttuvassa työn maailmassa

Nykytila ja meneillään olevaa kehittämistoimintaa:

- Ohjausta kehitetään ja siihen on lisätty/lisätään resursseja (esim. ohjaamot, kuntakokeilut ja te-toimisto)
- Aikuisten erityisesti työssäkäyvien ja **yrittäjien** matalankynnyksen ohjauspalveluiden saatavuudessa kehitettävää – kehitetään parhaillaan aktiivisesti hankkeissa esim. uusi palvelupiste Oulun BusinessAsema
- Matalan ja yhden luukun sekä monialaisen ohjauksen periaatteiden toteutumista kehitetään ja vahvistetaan
- Siirtymävaiheen ohjausta perusasteelta toiselle asteelle ja siitä eteenpäin kehitetään yhteistyössä
- Nuorten ohjausta ja elämäntaidon tukemista vahvistetaan ohjaamoissa
- Ammatinvalintapsykologeista on pulaa

Valtakunnallisia toimenpiteitä:

- Uraohjauksen kehittäminen työllisyyspalveluissa (Uusi asiakaspalvelumalli), 2022 ->
- Opinto-ohjauksen kehittämisohjelma (perusopetus ja 2.aste) ja resurssit, 2020 ->
- Urasuunnittelutaitojen kehittäminen ja työssä olevien proaktiivinen ohjaus, 2021->
- JOTPA: neuvonta- ja ohjauspalveluiden koordinointi ja kehittäminen
- KEHA: ohjaamojen tuki ja koordinaatio

ELO-työryhmän yhteisiä kehittämistoimenpiteitä:

- Ohjauksen alueellisen koordinaation kehittäminen: ohjauksen palvelukartta
- Ohjaamotyyppisten palveluiden kattavuuden seuranta

Muita maakunnan kehittämiskohteita:

- Ohjauspalveluiden kehittäminen työllisyyspalveluissa uuden työvoimapalvelumallin mukaisesti
- Asiakaslähtöisen ja selkokiehisen viestinnän sisällöllinen muotoilu eri kanavissa
- Asiakaslähtöinen erityisryhmien/aliedustettujen ryhmien ohjauksen kehittäminen esim. täsmätyökykyiset, yli 50-vuotiaat
- Työelämä- ja uratiedon integrointi tiiviimmin koulutukseen
- Alueellinen vanhempainilta (oppivelvollisuuden laajentuminen, hakuvelvoite, etuudet, nuorten palvelut)
- Alueellinen ohjauskeskus ?

Nykytila, meneillään olevaa kehittämistoimintaa:

- Jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuuden toteutus alkuvaiheessa
- Useissa ohjauspalveluissa yhdistetään digitaalisuus ja monikanavaisuus asiakaslähtöisesti
- Digitaalinen ohjaus yleistynyt alueella, eri toimijoilla ja sektoreilla erilaisia digitaalisia välineitä käytössä
- Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen digitaalisia välineitä käytössä vaihtelevasti
- Opetus- ja ohjaushenkilöstön digiosaamista kehitetty ja tuotettu materiaalia
- Aikuisten ohjausta ja koulutustarjontaa koottu yhteen

Valtakunnallisia toimenpiteitä:

- Jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus, 2000 ->
 - Toimiva digitaalinen ohjaus- ja kartoituspalvelukokonaisuus ->2023
 - Työmarkkinatori 2022->
 - Työikäisten osaamisen tunnistamisen kehittäminen -työryhmä perustettu
 - KEHA: Ohjaustaverkossa.fi -palvelun kehittäminen

ELO-työryhmän yhteisiä kehittämistoimenpiteitä:

- Tietoa alueelle hankkeissa kehitetyistä digitaalisista ohjauksen palveluista ja välineistä
- Ohjaustyötä tekevien digitaitojen edistäminen alueella, rahoituskanavien selvittäminen, koulutuksista tiedottaminen ja järjestäminen verkostossa
- Selvitetään **aikuisten** alueellisten TNO-palveluiden ja koulutustarjonnan digitaalisia kokoamismahdollisuuksia (opintopolku, työmarkkinatori, muut ratkaisut)

Muita kehittämiskohteita:

- Ohjausta verkossa -järjestelmä osaksi TE-hallinnon palveluiden sähköisiä työkaluja
- Digitaalinen, helposti saavutettava ohjauksen peruskoulutus
- Digitaalisia osaamisen kartoituksen ja tunnustamisen välineitä laajemmin käyttöön (erityisesti työssä/harrastuksissa hankitun osaamisen tunnustaminen)

Nykytila, meneillään olevaa kehittämistoimintaa:

- Alueella vahvaa asiantuntemusta ohjauksen kouluttamiseen mm. yliopisto ja OAMK / AMOK → ohjauksen peruskoulutusta saatavilla mm. opinto-ohjaajakoulutus, myös uraohjauksen erikoistumiskoulutusta järjestetty
- Monipuolista lisäkoulutusta ohjaukseen mm. hankkeiden kautta, myös pienempiä ohjausosaamisen valmennuksia esim. työpajaohjaajien perusohjaustaidot, työpaikkaohjaajakoulutus

Valtakunnallisia toimenpiteitä:

- Ohjaajakoulutusten kokonaisarviointi ja kompetenssit, 2021->
- Ohjaajien täydennyskoulutukset, 2022->
- KEHA-keskus: koulutukset ohjauksesta ja uudesta asiakaspalvelumallista (TE-toimistot ja työllisyyden kuntakokeilu)

ELO-työryhmän yhteisiä kehittämistoimenpiteitä:

- Edistetään ohjauskoulutuksen saatavuutta alueella eri ammattiryhmille (ks. myös kohta 2), rahoituskanavien selvittäminen, koulutuksista tiedottaminen ja järjestäminen verkostossa esim. digitaalinen ohjaus (esim. CMOOC), monikanavainen ohjaus, moniammatillinen ohjaus, erityisopiskelijoiden ja erityisryhmien ohjaus, ennakointi- ja tulevaisuusosaaminen
- Työssäkäyvien ja yrittäjien ohjauksen erityispiirteet mm. ohjaus pienempiin koulutuskokonaisuuksiin

Muita kehittämiskohteita:

- Matalankynnyksen, porrastettua, nonstop- ohjauskoulutusta monipuolisesti
- Uraohjaajan ABC-verkkotesti
- Yrittäjien ohjaustaitojen kehittäminen esim. vastavalmistuneiden perehdyttäminen
- Työelämä mukaan ohjausverkostoon esim. "Alueellisen elinkeinoelämän ohjaajien sparrausryhmä "
- Asiakaslähtöinen ja tietoon pohjautuva palveluiden kehittäminen ja muotoilu

Nykytila, meneillään olevaa kehittämistoimintaa:

- Alueella useita segregaatian lieventämiseen, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseen liittyviä hankkeita esim. Pois piilosta potentiaali – kehittämisverkosto (ja-hanke), Tytöt ja teknologia –hanke (OAMK ja koulutusavain), Naiset tasavertaisesti uralle –NAU-hanke
- Erityisryhmien ohjauspalveluita kehitetty mm. Oulun osaamiskeskus maahanmuuttajataustaisille työnhakijoille
- Hankkeissa kehitetty myös opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamista erilaisten asiakkaiden kohtaamiseen

Valtakunnallisia toimenpiteitä:

- Ohjaajakoulutusten kokonaisarviointi ja kompetenssit, 2021->
- Ohjaajien täydennyskoulutukset, 2022->

ELO-työryhmän yhteisiä kehittämistoimenpiteitä:

- Ohjaustyötä tekevien tietoisuus yhdenvertaisuudesta ja kestävydestä
POP ELO yhteistyötyöryhmän teemakokous aiheesta, kevät 2022
- Aiheeseen liittyvistä koulutuksista tiedottaminen
- OSMO2 -hankkeessa tehdyt yhdenvertaisuuskriteerit laajempaan käyttöön

Muita kehittämiskohteita:

- Tuodaan esille työelämän ja koulutuksen segregaatian kysymyksiä esim. blogi-sarja, lehtikirjoitukset, tilastotieto, työssä oppiminen eri aloilla
- Yhdenvertaisuuden ja kestävyden aiheiden integroiminen muihin koulutuksiin/valmennuksiin
- Pojat hoitoalalle -kampanja

Nykytila, meneillään olevaa kehittämistoimintaa:

- Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen toiminta käynnistymässä
- ELO-yhteistyöryhmä ja -verkostotyö alueella hyvin koordinoitu, myös muuta ohjausalan ammattilaisten yhteistyötä eri verkostoissa
- Hyvää, toimivaa nivelvaiheyhteistyötä, kehitetään edelleen
- Etsivää nuorisotyötä on vahvistettu mm. kuntien etsivän nuorisotyön yhteistyön tiivistäminen, POP etsivän nuorisotyön koordinaattori

HUOM ! Elinikäisen ohjauksen kokonaisuudessa on koordinaatitotarpeita, Tärkeys POP-ELO: 1

Valtakunnallisia toimenpiteitä:

- Uraohjauksen kehittäminen työllisyyspalveluissa (Pohjoismainen malli), 2022 ->
- Monialaisen ohjauksen kehittäminen (tukirakenne, lainsäädäntö, kehittämistoimet mm. työllistämistä edistävä monialainen yhteispalvelu ja yhteistoimintamalli, nuorten monialainen tuki
- KEHA: monialaisen ohjauksen- ja neuvontatyön kehittäminen, MOPA-tiimi
- Elinikäisen ohjauksen koordinaatio, 2021->
- Sitran elinikäisen oppimisen suositukset

ELO-työryhmän yhteisiä kehittämistoimenpiteitä:

- Ohjauksen alueellisen koordinaation kehittäminen, kartta alueen ohjauspalveluista (ks. myös kohta Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti)
 - Alueen ELO-toimijaverkoston yhteistyön kehittäminen lähiverkostoihin esim. jatkuvan oppimisen tai työelämän kehittämisen verkostot
 - Uusi työvoimapalvelumalli, monialaiset työllisyyden ohjauspalvelut
- POP ELO yhteistyötyöryhmän teemakokous aiheesta, kevät tai syksy 2022

Muita kehittämiskohteita:

- Työttömien ja nuorten monialaisten ohjauspalveluiden kehittäminen alueella huomioiden uusi työvoimapalvelumalli ja monialaisen yhteispalvelun lainsäädännön uudistukset
- POP ELO-yhteistyöryhmän yhteistyö ESR+-rahastohaun teemojen ideoinnissa

Nykytila, meneillään olevaa kehittämistoimintaa:

- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja Pohjois-Pohjanmaan liiton ennakkointityö ja -materiaalit, ennakkoinnin ja työmarkkinatiedon työkalut ja alustat tuttuja
- Palvelua tarjoavat organisaatiot toteuttavat omien laatujärjestelmiensä edellyttämiä palautekyselyjä ja arviointikyselyjä
- Monia hankkeita alueella, joilla yhtymäkohtia tiedolla johtamiseen/ennakkointiin

Valtakunnallisia toimenpiteitä:

- Ohjauksen laadun ja strategian toteutumisen seuranta, 2021-> Ohjaustyön palvelujen palautejärjestelmä (valtakunnallinen, määrälliset ja laadulliset mittarit)

ELO-työryhmän yhteisiä kehittämistoimenpiteitä:

- Ennakointitietoa ja ennakointiosaamista jaetaan ohjauksen verkostoissa ohjaustyön tueksi esim. Tiedolla kohtaantoa – hankkeessa koottua tietoa (väestö- ja työllisyystilanne, toimialakohtaiset kohtaantoraportit)
- Ennakoinnin ja tiedolla johtamisen koulutussarja, 2022 (Tiedolla kohtaantoa –hanke)

Muita kehittämiskohteita:

- Alueen elinikäisen ohjauksen laadun mittaaminen
- Ennakointitieto hajallaan -> Koonti ja käyttäjäystävällinen palvelumuotoilu

POP ELO yhteiset kehittämiskohteet 2022-2023

1) Ohjauksen alueellisen koordinaation kehittäminen -> KEHITTÄJÄRYHMÄ 1

Laaditaan alueelle ohjauksen palvelukartta

Selvitetään myös aikuisten alueellisten TNO-palveluiden ja koulutustarjonnan digitaalisia kokoamismahdollisuuksia

2) Yhdenvertaisuuden ja kestävyys edistäminen alueella -> KEHITTÄJÄRYHMÄ 2

Tuodaan esille yleisesti työelämän ja koulutuksen segregatiota esim. blogi-sarja, lehti-kirjoitukset, tilastotieto

Lisätään ohjaustyötä tekevien tietoisuutta yhdenvertaisuudesta ja kestävydestä mm. POP ELO yhteistyötyöryhmän teemakokous aiheesta, kevät 2022

3) Alueen ELO-toimijaverkoston yhteistyön kehittäminen suhteessa lähiverkostoihin

4) Välitetään tietoa alueelle eri hankkeissa kehitetyistä digitaalisista ohjauksen palveluista ja välineistä

5) Edistetään ohjauskoulutuksen saatavuutta alueella

Rahoituskanavien selvittäminen, koulutuksista tiedottaminen ja järjestäminen verkostossa

6) Ennakointitietoa ja ennakointiosaamista ohjaustyön tueksi

Elinikäisen ohjauksen verkostossa jaetaan alueen ennakointitietoa

Koulutussarja Tiedolla johtamisesta, 2022 (Tiedolla kohtaantoa –hanke)